

Herman Schuurman / Mokergroep (1924)

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

μτφ.: coghnoti.wordpress.com

Σημείωμα της μετάφρασης

Ο Herman Schuurman, συγγραφέας της παρακάτω προκήρυξης¹, ήταν ένας από τους συνιδρυτές της ομάδας "Η Βαριοπούλα" (Mokergroep), η οποία έδρασε από το τέλος του 1923 μέχρι το 1928 στην Ολλανδία. Η ομάδα, κομμάτι του ελευθεριακού κινήματος της Ολλανδίας, συσπείρωνε γύρω από την επιθεώρηση με το ίδιο όνομα (και υπότιτλο: *Επιθεώρηση προπαγάνδισης για νέους εργάτες*) νέους προλετάριους (κατά την προφορική παράδοση μερικές εκατοντάδες νέους και νέες σε όλη την Ολλανδία). Αν δείχνει κάτι το κείμενο είναι ότι το λεγόμενο ρεύμα της άρνησης της εργασίας δε ξεκινά καθόλου με τους καταστασιακούς.

Παραθέτουμε μια σχετική παράγραφο κατευθείαν από τις γραφές.

« Η "εργασία" είναι το ζωντανό θεμέλιο της ατομικής ιδιοκτησίας, είναι η ατομική ιδιοκτησία ως δημιουργική πηγή του ίδιου της του εαυτού. Η ατομική ιδιοκτησία δεν είναι άλλο από *αντικειμενοποιημένη εργασία*. Αν θέλουμε το θάνατο της ατομικής ιδιοκτησίας, δεν αρκεί να επιτεθούμε στην ατομική ιδιοκτησία ως *αντικειμενική κατάσταση*. Πρέπει να επιτεθούμε στην ατομική ιδιοκτησία ως *δραστηριότητα*, ως *εργασία*. Διαπράττουμε ένα σοβαρό λάθος όταν μιλούμε για ελεύθερη, ανθρώπινη, κοινωνική εργασία, για εργασία χωρίς ατομική ιδιοκτησία. Η "εργασία" είναι από τη φύση της μια δραστηριότητα ανελεύθερη, απάνθρωπη, αντικοινωνική, που καθορίζεται από την ατομική ιδιοκτησία, που δημιουργεί ατομική ιδιοκτησία. Η κατάργηση της ατομικής ιδιοκτησίας θα γίνει πραγματικότητα μόνον όταν την συλλάβουμε ως κατάργηση της εργασίας, ως μια κατάργηση που φυσικά θα γίνει εφικτή μέσω της εργασίας, δηλ. μέσα από την υλική δραστηριότητα της κοινωνίας, και όχι ως μια απλή αντικατάσταση αυτής της κατηγορίας με κάποιαν άλλη. Αποτελεί αντίφαση να μιλούμε για μια [άλλη] "οργάνωση της εργασίας". Η καλύτερη οργάνωση που μπορεί να υπάρξει για την εργασία είναι η τωρινή οργάνωση, ο ελεύθερος ανταγωνισμός, και η διάλυση των προηγούμενων κατ' επίφαση "κοινωνικών" μορφών οργάνωσης. »

Καρλ Μαρξ, Για το Βιβλίο του Φ. Λιστ "Το Εθνικό Σύστημα της Πολιτικής Οικονομίας", 1845²

*

* *

¹ <http://juralibertaire.over-blog.com/article-14972847.html>,
http://www.geocities.com/jf_martos/Mokers.pdf.

² Το γερμανικό κείμενο μπορεί να βρεθεί στην ακόλουθη διεύθυνση - <http://marxists.org/deutsch/archiv/marx-engels/1845/list/flist.htm>.

Herman Schuurman / Mokergroep (1924)

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑ

Υπάρχουν στη γλώσσα λέξεις και φράσεις που πρέπει να απαλείψουμε, καθώς προσδιορίζουν τις έννοιες που συναποτελούν το καταστροφικό και διεφθαρμένο περιεχόμενο του καπιταλιστικού συστήματος.

Πρώτα-πρώτα, η λέξη για την εργασία, και όλες οι έννοιες που σχετίζονται με αυτήν — "εργάτης", "εργαζόμενος", "χρόνος εργασίας", "μισθός", "απεργία", "άνεργος", "άεργος".

Η εργασία είναι η ύψιστη ύβρις και η μεγαλύτερη πράξη εξευτελισμού που έχει διαπράξει η ανθρωπότητα ενάντια στον εαυτό της.

Τούτο το κοινωνικό σύστημα, ο καπιταλισμός, βασίζεται στην εργασία· έχει δημιουργήσει μια τάξη που πρέπει να εργάζεται — και μια τάξη που δεν εργάζεται. Οι εργάτες είναι αναγκασμένοι να εργάζονται, αλλιώς θα πεθάνουν της πείνας. "Όποιος δεν εργάζεται δεν τρώει" μας λένε τα αφεντικά, που σαν να μη φτάνει αυτό, παριστάνουν ότι εργάζονται όταν υπολογίζουν και προστατεύουν τα κέρδη τους.

Υπάρχουν οι άνεργοι, και αυτοί που δε δουλεύουν. Οι πρώτοι δεν εργάζονται χωρίς να φταίνε, οι δεύτεροι απλά δεν εργάζονται. Αυτοί που δε δουλεύουν είναι οι εκμεταλλευτές, που ζουν από την εργασία των εργατών. Οι άνεργοι είναι εργάτες που δεν επιτρέπεται να εργαστούν, επειδή δε μπορεί να βγει κέρδος από αυτούς. Οι ιδιοκτήτες του μηχανισμού της εργασίας έχουν ορίσει το χρόνο εργασίας, έχουν στήσει τα εργοστάσια και έχουν ορίσει πώς και πάνω σε τι πρέπει οι εργάτες να εργάζονται.

Οι εργάτες πληρώνονται τόσο όσο να μην πεθαίνουν από την πείνα, και όσο να μπορούν να θρέψουν τα παιδιά τους όταν είναι μικρά. Αυτά τα παιδιά θα πάνε στο σχολείο, για να μπορούν κι εκείνα να αρχίσουν να δουλεύουν. Και τα παιδιά των αφεντικών πάνε σχολείο, για να μπορούν κι αυτά να γίνουν αφεντικά όταν μεγαλώσουν.

Η εργασία είναι μια κατάρρα. Παράγει ανθρώπους δίχως πνεύμα και ψυχή.

Για να βάλει κανείς τους άλλους να δουλέψουν γι' αυτόν, θα πρέπει να μην έχει προσωπικότητα. Το ίδιο ισχύει και γι' αυτόν που πάει να δουλέψει. Πρέπει κανείς να σέρνεται, να κάνει παζάρια, να προδίδει, να εξαπατά και να λέει ψέματα.

Για τους πλούσιους που δεν εργάζονται, η εργασία (των εργατών) είναι το μέσο για να παρέχουν στους εαυτούς τους μίαν εύκολη ζωή. Για τους εργάτες η εργασία είναι ένας ζυγός, μια κακή μοίρα που τους επιβλήθηκε από τη γέννησή τους, κάτι που τους εμποδίζει να ζήσουν με αξιοπρέπεια.

Η ζωή για εμάς θα ξεκινήσει όταν πάψουμε να εργαζόμαστε.

Η εργασία είναι εκθρόνος της ζωής. Ένας καλός εργάτης είναι ένα ζώο στον ζυγό, με τραχιά μέλη, και ένα βλακώδες και άψυχο βλέμμα.

Ο άνθρωπος όταν αποκτήσει συνείδηση της ζωής δε θα ξαναδουλέψει.

Δε θα προσποιηθώ ότι λέω στον οποιοδήποτε να παρατήσει τη δουλειά του αύριο το πρωί και μόνο μετά να ψάξει πώς θα συνεχίζει να ζει χωρίς να δουλεύει, νομίζοντας ότι η ζωή του μόλις τώρα ξεκινά. Θα βρεθεί σε πολύ δύσκολη θέση όποιος το επιχειρήσει. Το να μην εργάζεται κανείς θα έχει σαν αποτέλεσμα, στις περισσότερες περιπτώσεις, να ζει σε βάρος των συντρόφων του. Αν όμως μπορείς να ζήσεις κλέβοντας και πλιατσικολογώντας —όπως λένε οι τίμιοι πολίτες— χωρίς να σε εκμεταλλεύεται ένα αφεντικό, τότε γιατί όχι; Ας μην έχουμε βέβαια την αυταπάτη ότι έτσι μπορεί να λυθεί το πρόβλημα. Η εργασία είναι μια αρρώστια της κοινωνίας. Αυτή η κοινωνία εκθρεύεται τη ζωή, και μόνον καταστρέφοντάς την, και καταστρέφοντας όλες τις κοινωνίες της εργασίας που θα έρθουν

μετά —με άλλα λόγια, μόνο με επανάσταση πάνω στην επανάσταση— θα εξαφανιστεί η εργασία.

Μόνο τότε η ζωή —η πλήρης ζωή, η πλούσια ζωή— θα γίνει πραγματικότητα. Ο καθένας θα νιώθει την ανάγκη, από καθαρό ένστικτο, να δημιουργεί. Κάθε άνθρωπος θα είναι δημιουργός και θα παράγει *μόνον ό,τι είναι όμορφο και καλό*: δηλαδή *μόνον ό,τι είναι απαραίτητο*. Δε θα υπάρχουν πια *άνθρωποι-εργάτες*, αλλά *μόνο άνθρωποι*: ο καθένας μας θα αισθάνεται μια ζωτική ανθρώπινη ανάγκη, μια εσωτερική αναγκαιότητα να δημιουργεί ό,τι θα καλύπτει —μέσα σε λογικά πλαίσια— τις ζωτικές του ανάγκες. Τότε δε θα υπάρχει παρά ζωή —μια ζωή σπουδαία— καθαρή και συμπαντική. Τα δημιουργικά πάθη θα είναι η ύψιστη ευτυχία μιας ανθρώπινης ζωής χωρίς περιορισμούς, μιας ζωής που δε θα καθορίζεται από την πείνα ή το μισθό, ούτε από το χρόνο ή τον τόπο. Μιας ζωής που δε θα γίνεται θύμα εκμετάλλευσης από παράσιτα.

Η δημιουργία είναι μια έντονη απόλαυση, η εργασία ένα αφόρητο βάσανο.

Υπό τις σημερινές εγκληματικές κοινωνικές σχέσεις κάθε δημιουργία είναι αδύνατη.

Κάθε εργασία είναι εγκληματική.

Να εργάζεσαι σημαίνει να γίνεσαι συμμετέτοχος, να κάνεις κέρδη, να εκμεταλλεύεσαι. Σημαίνει να γίνεσαι συμμετέτοχος στις απάτες, στις ατιμίες, στο φενακισμό. Σημαίνει να γίνεσαι συμμετέτοχος στις πολεμικές προετοιμασίες, σημαίνει να γίνεσαι συμμετέτοχος στην δολοφονία ολόκληρης της ανθρωπότητας.

Η εργασία καταστρέφει τη ζωή.

Αν κατανοήσουμε καλά τα παραπάνω, η ζωή μας θα πάρει ένα άλλο νόημα. Αν αισθανόμαστε μέσα μας μια δημιουργική ορμή, αυτή θα εκφραστεί με την καταστροφή αυτού του αχρείου και εγκληματικού συστήματος. Και αν, λόγω των περιστάσεων, πρέπει να εργαστούμε για να μην πεθάνουμε από την πείνα, οφείλουμε μέσω της εργασίας μας να συνεισφέρουμε στη συντριβή του καπιταλισμού.

Όταν δεν εργαζόμαστε για τη συντριβή του καπιταλισμού, εργαζόμαστε για τη συντριβή της ανθρωπότητας.

ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ που εμείς σαμποτάρουμε ενσυνείδητα *κάθε* καπιταλιστική επιχείρηση. Σε κάθε αφεντικό προξενούμε ζημιές. Εκεί που εμείς, η εξεγερμένη νεολαία, *αναγκαζόμαστε* να εργαστούμε, οι πρώτες ύλες, οι μηχανές, τα προϊόντα εν τέλει αχρηστεύονται. Ανά πάσα στιγμή ένα γρανάζι μπορεί να φύγει από τη θέση του, τα μαχαίρια και τα ψαλίδια να σπάσουν, τα πιο απαραίτητα εργαλεία να κάνουν φτερά — και παντού διαδίδουμε τρόπους και μέσα σαμποτάζ.

Δε θέλουμε να μας εξοντώσει ο καπιταλισμός. Γι' αυτό και θα τον εξοντώσουμε εμείς.

Θέλουμε να δημιουργούμε σαν ελεύθεροι άνθρωποι, όχι να δουλεύουμε σα σκλάβοι: γι' αυτό θα καταστρέψουμε αυτό το σύστημα της σκλαβιάς. Ο καπιταλισμός οφείλει την ύπαρξή του στην εργασία των εργατών: *ιδού ο λόγος* που δε θέλουμε να είμαστε εργάτες, *ιδού* γιατί σαμποτάρουμε την εργασία.